

AÇIK ÖĞRETİM ORTAOKULU

14 Yaşından gün almış ve çeşitli nedenlerle okula gidemeyen çocuklar veya ilköğretim çağı dışına çıkmış yetişkinlerin okula gitmeden, belirli tarihlerde yapılan sınavlara girerek mezun olabilecekleri Açık Öğretim Ortaokulundan yararlanma hakları vardır.

Aşağıdaki özellikleri taşıyanlar açık öğretim ortaokuluna kayıt yaptırabilir:

- Eğitim-öğretim yılı başında 14 yaşından gün almış olanlar
- İlkokul mezunları ve 4. sınıfı bitirenler,
- İlköğretim ya da ortaokullarının 5, 6, 7 veya 8. sınıfından ayrılanlar,
- Ortaokuldan ayrılanlar veya ortaokulu dışardan bitirme sınavına başvurup mezun olamayanlar,
- II. Kademe Eğitimi Başarı Belgesi olanlar,
- Yurt dışında öğrenim görüp en az ilkokul 4. sınıfını bitirmiş düzeyde denklik belgesi olanlar

Açık Öğretim Ortaokullarına kayıt için Halk Eğitim ve Mesleki Eğitim Merkezi Müdürlüklerine başvurabilir. Kayıt bürolarının adreslerine aşağıdaki linkten ulaşılabilir:

<http://aio.meb.gov.tr/?q=node/107>

Kayıt ve sınav tarihlerine aşağıdaki linkten ulaşılabilir:

<http://aio.meb.gov.tr/?q=node/140>

Açık Öğretim Ortaokulunu başarıyla bitirenler, yükseköğretime giriş sınavlarında başarılı olmak kaydıyla yüksek öğrenime devam edebilirler.

OKUL ÖNCESİ

Okul kayıtlarının yapıldığı Eylül ayı sonu itibarıyla 48 ayını tamamlayan ve 66 ayını doldurmamış çocuklar, anasınıfına kaydedilir.

36 ayını tamamlayan ve 66 ayını doldurmamış çocukların anaokulu ve uygulama sınıflarına kaydı yapılabilir.

Miilli Eğitim Bakanlığı bünyesindeki okul öncesi eğitim kurumlarına kayıt **ücretsizdir**.

Mültecilerle Dayanışma Derneği

📍 Uğur Mahallesi 848 Sokak No:16 Konak - İzmir

☎ 0 232 483 54 21 / 0 549 483 54 21 / 0 549 483 54 22

☎ 0 232 483 54 21

✉ bilgi@multeci.org.tr

www.multeci.org.tr

"Bu broşür, ECHO (AB İnsani Yardım Fonu) mali katkısıyla ve DRC ile gerçekleşen ortaklık kapsamında hazırlanmıştır."

Funded by
European Union
Humanitarian Aid

MÜLTECİ-DER
Mültecilerle Dayanışma Derneği

EĞİTİM HAKKI

Türkiye'nin ulusal yasaları ve uluslararası yükümlülükleri gereği, **okul çağındaki her çocuk için eğitim, hem bir zorunluluk hem de temel bir haktır. Zorunlu eğitim devlet okullarında ücretsizdir.**

Türkiye'de zorunlu eğitim 12 yıldır. Zorunlu ilköğretim çağı 6-13 yaşındaki çocukları kapsar ve 4+4 olmak üzere 8 yıldır. İlk 8 senenin sonunda yine zorunlu olan 4 yıllık ortaöğretim dönemi başlar.

Zorunlu eğitim çocuk 66 aylıkken başlar. Çocuğunuz 66-68 ay arasında ise ve ruhsal ve bedensel gelişimi açısından çocuğunuz okula başlamasında sakınca olduğunu düşünüyorsanız bir dilekçeyle çocuğunuzun okul kaydını erteleyebilirsiniz. Sağlık sorunu olan çocuklar için, 68-72 ay arasında doktor raporu ile kayıt yapılmayabilir. Ancak 72 aydan itibaren okul kaydı ertelenemez.

Çocuğunuzu daha erken yaşta okula göndermek istiyorsanız dilekçe vererek 60-65 aylık arasındayken okula kaydını yaptırabilirsiniz.

Türkiye'de her yıl eğitim-öğretim Eylül ayında başlar. Okul kayıtları ise genellikle Temmuz-Ağustos aylarında başlamaktadır.

Çocuğunuzun okul kaydını yaptırmak için öncelikle çocuğunuzun Türkiye makamları tarafından verilmiş 99 ile başlayan bir Yabancı Kimlik Numarası'nın olması gerekmektedir.

Yabancı Kimlik Numarası almak için bulunduğunuz ildeki Göç İdaresi İl Müdürlüğü'ne başvurmanız gerekmektedir.

Çocuğunuz kayıtlı olduğu ilde okula gitmesi esastır. Eğer kayıtlı bulunulan ilden başka bir ilde yaşıyorsanız, kayıt ili değişikliği için bulunduğunuz yerdeki Göç İdaresi İl Müdürlüğü'ne ve İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne başvurunuz.

Kimlik kayıt işlemleri tamamlanana kadar çocuğunuzun misafir öğrenci olarak adresinize yakın bir ilköğretim kurumuna devam etmesini talep edebilirsiniz.

Çocuğunuzu, yaşına ve eğitim durumuna göre ikamet ettiğiniz adrese en yakın okula kaydettirebilirsiniz. Adresinizin belirlenmesi için Yabancı Kimlik Numarası bulunan kimliğiniz ile İl/İlçe Nüfus Müdürlüğü'ne giderek adrese bağlı kayıt sistemine kaydınızı yaptırmanız gerekmektedir.

Çocuğunuz ilköğretime başlama yaşından büyükse hangi seviyeden okula başlayacağına veya devam edeceğine dair bir denklik belirlenmesi yapılmaktadır.

Denklik belirlenmeleri her ilde Milli Eğitim Müdürlüğü'nün belirlediği komisyonca yapılmaktadır. Komisyonda çocuğunuzun konuştuğu dili bilen bir öğretmen veya tercüman da bulunacaktır.

Bulduğunuz yerdeki denklik komisyonunun yeri ve denklik işlemlerinin yapıldığı günü öğrenmek için İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerine başvurunuz veya size en yakın okulun yönetiminden yardım isteyiniz.

Denklik Komisyonuna başvururken çocuğunuzun daha önceki eğitim durumuna ilişkin karne, diploma, öğrenci kartı gibi bir belge varsa mutlaka yanınızda götürünüz. Ayrıca çocuğun Yabancı Kimlik numarasının bulunduğu kimlik kartının ve varsa pasaportunu da yanınızda olması gerekmektedir.

Denklik Komisyonu çocuğunuz yaşına ve daha önceki öğretim durumuna göre hangi sınıfa gitmesi gerektiğini belirler.

Okulda yer olmaması, çok kalabalık olması, çocuğunuzun Türkçe bilmemesi gibi gerekçelerle çocuğunuzun okul kaydının yapılması engellenemez. Böyle bir sorunla karşılaşıyorsanız durumu bir dilekçe ile İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bildirmelisiniz. Vereceğiniz dilekçenin yazımında Derneğimizden destek talep edebilirsiniz. Milli Eğitim Müdürlüğü adresinize yakın okulun idaresi ile görüşüp sorunu çözecektir.

Okul kaydı sırasında sizden kayıt parası veya bağış olarak para istenemez. Bağış ancak gönüllü yapılabilir. Kayıt parası veya maddi durumunuz elvermediği halde bağış vermeniz isteniyorsa, Milli Eğitim Müdürlüğü'ne veya Milli Eğitim Bakanlığı'nın 147 nolu telefonuna şikâyetlerinizi bildirebilirsiniz.

Milli Eğitim Bakanlığı bünyesindeki okullarda okul kitapları ücretsiz dağıtılmaktadır. Öğretmenlerin isteyeceği yardımcı kitaplar ücretlidir. Ancak maddi durumunuz elvermiyorsa bu yardımcı kitapların alınması zorunlu değildir.

Okul forması, yardımcı kitaplar ve okulla ilgili diğer masrafları karşılamakta zorlanıyorsanız, çocuğunuzun öğretmeni, okuldaki rehber öğretmen, sınıf annesi veya okul idaresi ile görüşüp durumu açıklayabilirsiniz.

Çocuğunuz okulda ayrımcılığa veya şiddete uğradığını düşünüyorsanız öğretmen, rehber öğretmen, sınıf annesi ve okul idaresi ile görüşünüz. Sorunuza çözüm bulunmadığını düşünüyorsanız Milli Eğitim Müdürlüğü, Milli Eğitim Bakanlığı'na yazılı başvuruda bulunabilir, 147 nolu Milli Eğitim Bakanlığı çağrı merkezini arayabilirsiniz.

UNUTMAYIN, EĞİTİM ÇOCUĞUNUZUN HAKKI VE GELECEĞİDİR!

GEÇİCİ EĞİTİM MERKEZLERİ (GEM)

Geçici koruma altında bulunan çocuklar, çeşitli illerde bulunan Geçici Eğitim Merkezlerinde de eğitim ve öğretimlerine devam edebilirler.

GEM'de eğitim ve öğretim faaliyetleri gönüllü olarak destek veren Suriyeli öğretmenlerce Arapça yapılmaktadır.

GEM'lerde, Milli Eğitim Bakanlığı başta UNICEF olmak üzere bazı ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği yapmaktadır.

GEM'ne kayıt için Yabancı Kimlik Numarası olması gerekmektedir.

Türkiye GEM tarafından verilen eğitim ve belgelerin denkliğini kabul etmekte ve yüksek öğretime kayıta kabul etmektedir. Ancak GEM eğitim belgelerinin denkliği sadece Türkiye içinde geçerlidir.

TÜRKÇE OKUMA-YAZMA KURSLARI & BİRİNCİ ve İKİNCİ KADEME EĞİTİM BELGESİ

Zorunlu ilköğretim çağı (6-13 yaş) dışına çıkmış ve ilköğretimi tamamlayamamış çocuklarınız ve yetişkinler, Halk Eğitim Merkezlerinde açılan Türkçe okuma-yazma kurslarına katılabilirler.

Türkçe öğrenmek ve Türkçe okuma-yazma öğrenmek isteyenler de, Halk Eğitim Merkezlerinin düzenlediği Yabancılar İçin Türkçe veya Türkçe okuma-yazma kurslarına başvurabilir.

Türkçe veya Türkçe okuma-yazma kurslarına katılabilmek için Yabancı Kimlik Numarasına sahip olmanız gerekir.

Yabancı Kimlik Numarasının bulunduğu kimlik kartınızı aldığınız kayıt ilinizde Halk Eğitim Merkezi kurslarına katılabilirsiniz.

Bu kurslar ücretsizdir ve talep üzerine açılır. Halk Eğitim Merkezlerince açılan diğer kurslarda en az 12 başvuru aransa da okuma-yazma kurslarında bu sayı aranmaz. Türkçe bilenler veya Türkçe okuma-yazma kursunu bitirenler, her ay Halk Eğitim Merkezlerinde yapılan Birinci Kademe okur-yazarlık sınavlarına girebilirler.

Birinci Kademe Eğitim Belgesi sahipleri yine her ay Halk Eğitim Merkezlerinde yapılan 2. Kademe okuma-yazma sınavlarına katılabilirler.

2. Kademe okuma-yazma belgesi olanlar ilkokulu (ilk 4 sınıf) tamamlamış sayılır. Açıköğretim Ortaokulu'na devam etmek için bu belge yeterlidir.

- Eğer boşanmak isteniyorsa çiftin son 6 ay içerisinde birlikte ya da ayrı ikamet ettiği bölgedeki Aile Mahkemesine, boşanma isteminin gerekçelerinin detaylıca yazılmış olduğu bir boşanma dilekçesiyle başvurması gerekmektedir. Dilekçeye tebligatların yapılabileceği bir adres yazılır.
- Mahkemede boşanma talebinin değerlendirilmesine ek olarak çocuğun velayeti, mal paylaşımının nasıl yapılacağı, tazminat ya da nafaka ödenip ödenmeyeceği gibi konularda da kararlar alınmaktadır.
- Mahkeme sürecini kişi kendisi yürütebileceği gibi bir avukatla anlaşabilir, eğer avukat ücretini karşılayacak mali gücü yoksa yaşadığı ildeki Baro'nun adli yardım bürosuna başvurabilir.
- Eğer dava açan kişinin dava giderlerini karşılayacak gücü yoksa dilekçenin üstüne "adli yardım talepli" diye yazılabilir.
- Eğer eşler boşanma kararı ve boşanma sonuçları üzerine anlaşmış ise bir boşanma protokolü hazırlanır. Bu protokol hâkime sunulur. Hâkimin bu protokolü değerlendirir, uygun olmadığını düşündüğü yerlerini değiştirir ve taraflar bu değişiklikleri kabul ederse boşanma gerçekleşir. Anlaşmalı olarak boşanabilmek için en az 1 yıl evli kalma şartı vardır. Ayrıca dava sırasında her iki tarafın da hazır bulunması gerekir çünkü hâkim her iki kişinin de özgür iradeleri ile anlaşmış olduğundan emin olmalıdır.
- Eğer eşler boşanma kararı üzerine anlaşmadıysa veya anlaşmış olsaydı boşanmanın sonuçları üzerine anlaşamadıysa, davayı açan kişi karşı tarafın kusurlu olduğunu kanıtladığı takdirde boşanma gerçekleşir. Bu tarz çekişmeli boşanma davalarında tarafların mahkemede olmasına gerek yoktur, avukatlarının mahkemede hazır olması yeterlidir.

Mültecilerle Dayanışma Derneği

📍 Uğur Mahallesi 848 Sokak No:16 Konak - İzmir

☎ 0 232 483 54 21 / 0 549 483 54 21 / 0 549 483 54 22

☎ 0 232 483 54 21

✉ bilgi@multeci.org.tr

www.multeci.org.tr

"Bu broşür, ECHO (AB İnsani Yardım Fonu) mali katkısıyla ve DRC ile gerçekleşen ortaklık kapsamında hazırlanmıştır."

Funded by
European Union
Humanitarian Aid

TÜRKİYE'DE EVLİLİK

TÜRKİYE'DE EVLİLİK

- Türkiye kanunlarına göre Türkiye'de sadece evlendirme memurlarının gerçekleştirdiği nikâh çiftler arasında evlilik birliği kurar. Evlendirme memurları şehirlerde belediyelerde görev alan evlendirme memurları, köylerde ise muhtarlardır.

- Resmi makamlar tarafından kısılan nikâhlar sonucunda çifte uluslararası geçerliliği olan bir aile cüzdanı verilir.

- İmam nikâhı ve benzeri diğer nikâhlar resmi nikâh olarak kabul edilmez ve bu nedenle çift arasında devletlerce tanınan bir evlilik bağı kurdurtmaz.

- Türkiye yasalarına göre her kadın veya erkek sadece bir kişiyle evli olabilir, kimse birden fazla kişiyle resmi olarak evlenemez. Hâlihazırda resmi nikâhı olan bir kişi başkası ile resmi nikâh ile evlenemez; yapacağı diğer evliliklerin kanunen hiçbir geçerliliği yoktur ve devletlerce tanınan bir evlilik bağı mevcut değildir. Türk Ceza Kanunlarına göre evliyken başka bir evlilik yapmanın hapis cezası vardır.

Türkiye’de yabancılar evlenebilir mi?

Evet, Türkiye’de yaşayan yabancılar bir Türkiye vatandaşı ile veya Türkiye’de yaşayan bir başka yabancı ile evlenebilir. Aynı devlet vatandaşı olan iki yabancı kendi milli kanunları yetki vermiş olduğu takdirde, o devletin Türkiye’deki temsilcilikleri önünde evlenme yapabilecekleri gibi yetkili Türk makamları önünde de evlenebilirler.

Eşlerden en az birinin yabancı olması durumunda evlendirmeden belediye evlendirme memurlukları ve nüfus müdürlükeri yetkilidir.

Yetkili Türk makamları önünde evlenen yabancı uyruklu kadın ve erkeğe bir aile cüzdanı ve ayrıca istekleri üzerine çok dilli evlenme belgesi düzenlenerek verilir.

Türkiye’de evlenebilmek için kaç yaşında olmak gerekir?

- Evlenilecek kişi karşı cinsten ve 18 yaşından büyük olmalıdır.

- On yedi yaşını tamamlayan erkek ve kadın velinin izni, veli yoksa vasi veya vesalet makamının izni ile,

- On altı yaşını dolduran kadın ve erkek hâkimin izni ile evlenebilir. Hâkim, haklı sebep olmaksızın evlenmeye izin vermeyen yasal temsilciyi dinledikten sonra, bu konuda başvuran çocuk ve kısıtlının evlenmesine izin verebilir.

Türkiye’de kimler evlenemez?

- Önceki evlilik sonlandırılmadan yeni bir evlilik yapılamaz. Bir diğer deyiş ile hâlihazırda evli olanlar evlenemez.

- Ayırt etme gücüne sahip olmayanlar ile on altı yaş altı çocuklar, mahkemece ergin kılınsa dahi evlenemez.

- Medeni durumu boşanmış veya dul olan kadınların evlenmelerinde Türk hukukuna göre boşanmadan sonra 300 günlük bekleme süresi geçmedikçe veya bu süre hâkim tarafından kaldırılmadıkça evlenme yapılmayacaktır. Kadın hamile olmadığını belirten bir doktor raporu ile mahkemeye müracaat ederse, 300 günlük bekleme süresi mahkemece kaldırılır.

- Yakın akrabaların evlenmesi yasaktır. Bu yasa, kardeşler arasında, amca, dayı, teyze ve yeğenler arasındaki evlilikleri kapsar.

Evlenmek için nereye müracaat etmek gerekiyor?

- Birbirleriyle evlenecek kadın ve erkeğin, içlerinden birinin oturduğu yerin evlendirme memurluğuna birlikte müracaat etmeleri esastır. Çiftlerden birinin yaşadığı ilçenin belediyesinde bulunan evlendirme memurlarına veya yaşadığınız ilçenin İlçe Nüfus Müdürlüğüne başvurulabilir.

Müracaat sırasında gerekli belgelerin hazır olması ve evlenecek kadın ve erkeğin veya onların vekillerinin beyanına ihtiyaç vardır.

Evlenmek için müracaat edildiğinde gerekli olan belgeler nelerdir?

Evlenebilmek için sunmanız gereken bazı gerekli belgeler vardır bunlar:

- İki örnek olarak düzenlenen evlenme beyannamesi.
- Fotoğraflı kimlik örneği.
- Resmî veya özel sağlık kurum ve kuruluşundan alınmış sağlık raporu/resmi sağlık kurulu raporu.
- Rıza belgesi.
- Vesikalık fotoğraf. (4 adet)
- Nüfus kayıt örneği veya evlenme ehliyet belgesi.

- Evlilik için ‘Evlenme ehliyet belgesi’ gereklidir. Evlenme Ehliyet belgesi, yetkili makamlarca kişinin adını, soyadını, anne ve baba adı ile doğum tarihini ve evlenmesine engel halinin bulunup bulunmadığını gösterir şekilde düzenlenip onaylanmış belgedir. **İl Göç İdaresi Müdürlüklerinden** bu belge alınabilir.

Göç İdaresi’ne kayıt esnasında kişi evli olduğunu belirttiyse beyan esas alınarak evli kabul edilir. Türkiye’de tekrar evlenmek isteyen kişi öncelikle boşanma işlemlerini tamamlamalıdır.

- Yaşı 18’den küçük olanlar veya kısıtlama nedeniyle anne-baba, vasi ya da hâkim rızasına ihtiyaç duyanlar rıza belgesi alıp, başvuruya eklemek zorundadır. Rıza belgesi 2 şekilde alınabilir;

1.Anne, baba veya vasi tarafından bizzat evlendirme memurunun huzurunda, 2.İmzaları yetkili merciler tarafından tasdik edilmiş olması şartı ile rıza gösteren şahısların rızaları imzalı olarak sunulabilir.

Anne-babadan biri ölmüşse sağ olan veya boşanma halinde vesalet verilmiş olan tarafın imzası yeterlidir. Rıza belgesi vasi tarafından imza edildiği takdirde vasi tayinine dair mahkeme kararı istenir ve dosyaya eklenir.

Nikâh töreni sırasında ne yapılması gerekiyor?

- Nikâh en az 2 şahit huzurunda gerçekleşmelidir, aleni olmalıdır, davetli olması zorunluluğu yoktur.

- Sağır ve dilsizler işaretle cevap verebilirler. Okuma biliyorlarsa beyanları yazılı olarak kabul edilir.

- Türkçe bilmeyenler için tercüman kullanılabilir.

Nikâhtan sonra herhangi bir işlem yapılması gerekiyor mu?

- Tören bitiminde evlendirme memuru çifte aile cüzdanını verecektir.

- Evlilik gerçekleştikten sonra evliliğin 20 gün içinde İl Göç İdaresi ve Nüfus müdürlüklerine bildirilmesi gerekmektedir.

BOŞANMA

- Eğer eşlerden birinin evlilik dışı cinsel ilişkisi olmuşsa, eşlerden biri diğerinin hayatına kast edecek, pek kötü ve onur kırıcı davranışta bulunduyorsa, eşlerden biri haysiyetsiz bir hayat sürüyorsa, evlilik birliğinden doğan sorumluluklarını yerine getirmemek için evi terk ettiyse eşlerden birinin akıl sağlığı yerinde değilse ve evlilik birliği temelden sarsılmış ise boşanma davası açılabilir.

Alo 183 Aile, Kadın, Çocuk ve Engelli Sosyal Danışma Hattı:

Şiddete uğrayan ya da uğrama riski taşıyan, destek ve yardıma ihtiyacı olan kadın ve çocuklar için ücretsiz, 7 gün 24 saat psikolojik, hukuki ve ekonomik danışma hattı olarak çalışmakta; bu kişilere hakları konusunda ve başvuracakları yerler hakkında bilgi vermektedir.

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM)

Şiddete uğrayan kadınlara destek hizmetlerini koordine etmek, kadınlara şiddete karşı koruyucu ve önleyici danışmanlık desteği vermek için kurulan merkezlerdir.

Kadın Konukevleri-Kadın Sığınmaevleri

Fiziksel, duygusal, cinsel, ekonomik ve sözlü istismara veya şiddete uğrayan kadın ve erkeklerin, şiddetten korunması, psiko-sosyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesi, güçlendirilmesi ve bu dönemde varsa çocukları ile birlikte ihtiyaçlarının da karşılanma suretiyle geçici süreyle kalabilecekleri yatılı sosyal hizmet kuruluşlarıdır. Şiddete maruz kaldığınızda, can güvenliği riski taşıyorsanız, ister yalnız ister çocuklarınızla kadın sığınmaevi hizmetinden yararlanabilirsiniz.

Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüklerine bağlı size en yakın

Sosyal Hizmet Merkezleri'ne:

Belediyelere ve Sivil Toplum Kuruluşlarına bağlı Kadın Danışma Merkezleri

Ücretsiz psikolojik, tıbbi, hukuksal ve ekonomik destek verilen merkezlerdir.

Adliye-Mahkemeler, Savcılık ve Baro

BARO- ADLİ YARDIM BÜROLARI

Kadına yönelik şiddet konusunda ücretsiz avukat desteği sağlanmaktadır. Barolara bağlı **KADIN DANIŞMA/DAYANIŞMA MERKEZLERİ** ise şiddete maruz kalan ya da risk altındaki kadınlara hukuki destek ve rehberlik hizmeti sağlamaktadır.

Kaymakamlıklar-Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları,

Sağlık Kuruluşları

Aile Sağlığı Merkezi(ASM), Toplum Sağlığı Merkezi (TSM), Hastaneler: Acil servis, Krize Müdahale Birimi, Tıbbi Sosyal Hizmet Birimi'ne ulaşabilirsiniz.

ŞİDDET sonucu ACİL BİR SAĞLIK ihtiyacı ortaya çıktıysa, hemen **112**'yi arayın.

Mültecilerle Dayanışma Derneği

📍 Uğur Mahallesi 848 Sokak No:16 Konak - İzmir

☎ 0 232 483 54 21 / 0 549 483 54 21 / 0 549 483 54 22

☎ 0 232 483 54 21

✉ bilgi@multeci.org.tr

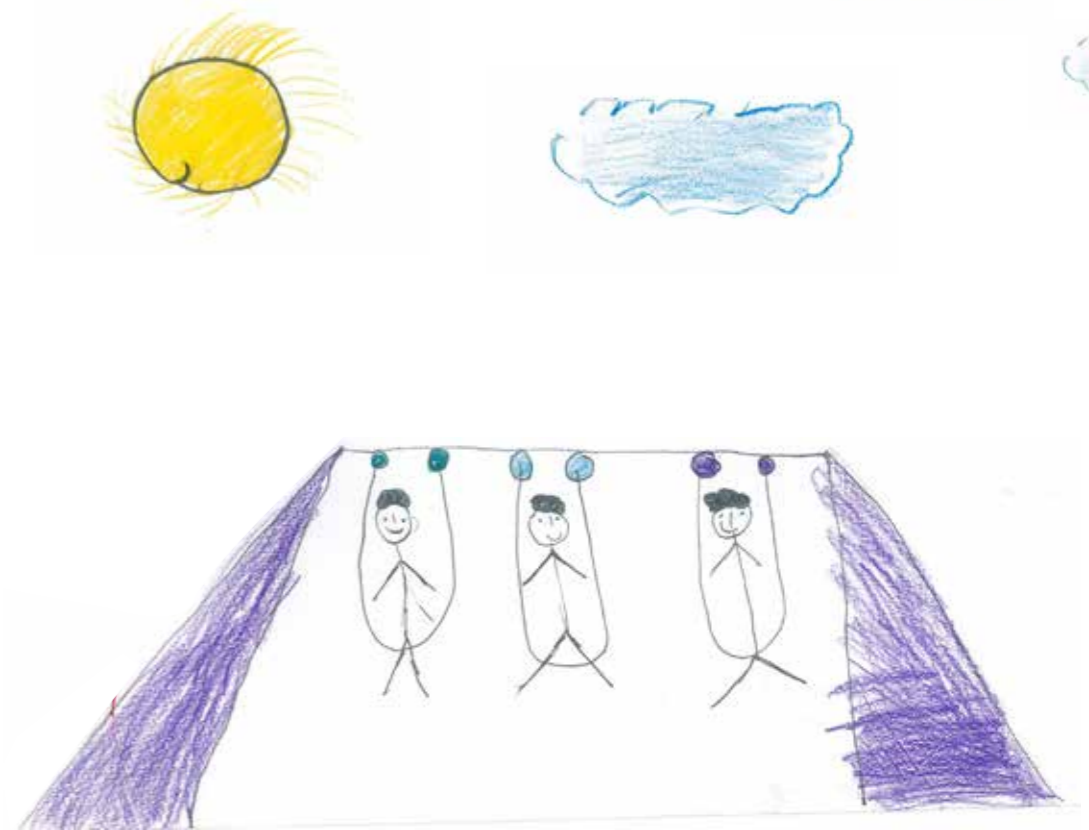
www.multeci.org.tr

"Bu broşür, ECHO (AB İnsani Yardım Fonu) mali katkısıyla ve DRC ile gerçekleşen ortaklık kapsamında hazırlanmıştır."

Funded by
European Union
Humanitarian Aid

HASSAS GRUPLAR

Hassas Grup Olarak Değerlendirilenler:

- Refakatsiz çocuklar
- Engelliler
- Yaşlılar
- Hamile kadınlar
- Beraberinde çocuğu olan yalnız anne veya babalar,
- İşkence, cinsel saldırı ya da diğer ciddi psikolojik, bedensel ya da cinsel şiddete maruz kalmış kişiler,

(Hassas Gruplar-Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu (YUKK) Özel İhtiyaç Sahipleri YUKK Md. 3.1 ve Md. 67)

Hassas bir grup kategorisinde belirlenen kişilere, uluslararası koruma kapsamındaki hak ve işlemler sırasında öncelik tanınır. İşkence, cinsel saldırı ya da diğer ciddi psikolojik, bedensel ya da cinsel şiddete maruz kalan kişilere, bu fiillerden kaynaklanan rahatsızlıkların tedavisinde imkan sağlanacaktır.

Bu sınıflandırmanın içinde açıkça belirtilmeyen gruplar da olabilir; eğer siz de durumunuzun hassasiyetine inanıyorsanız, mutlaka bu hassas durumunuzu Göç İdaresi'ne bildirin.

Refakatsiz Çocuklar

Türkiye'ye gelmeden önce ülkesinde, göç yolunda ya da Türkiye'ye geldikten sonra ailesinden ayrı düşen ve bakımından sorumlu bir yetişkinin bulunmadığı her çocuk refakatsiz çocuktur.

BAŞVURU

Refakatsiz kalındığı belirtilerek acilen bulunulan ilin Valiliği'ne bağlı İl Göç İdaresi Müdürlüğü'ne ve Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği'ne (BMMYK) Uluslararası Koruma ya da Geçici Koruma Başvurusu yapılmalıdır. Polis ya da Jandarma da her zaman başvurulabilecek kurumlar arasındadır.

YASAL TEMSİLCİ-VASİ ATANMASI

Korunma ihtiyacı bu kurumlara yapılan başvuruda belirtmeli ve çocuğu temsil edecek kimse olmadığı için **Yasal Bir Temsilci-Vasi-Kayyım** atanması talep edilmelidir.

YAŞ TESPİTİ

Yaşı ispatlayacak herhangi bir kimlik belgesi bulunmuyorsa ve çocuğun fiziki gelişimi ile beyan edilen yaşı uyumsuzluk gösterdiği takdirde, İl Göç İdaresi Müdürlükleri tarafından yaş tespiti için bir rapor almak gerekmektedir. Yaş tespiti yapılacak çocuklara, bu işlemin amacı ve süreci hakkında bilgi verilir. Bu tespit, kemiklerinin filmi çekilerek, bazı testler ve ölçümlerle yapılmaktadır. Bu çocukların yaşı hakkında kesin rapor verilinceye kadar Göç İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından çocukların fiziki gelişimine uygun Kabul ve Barınma Merkezinde barınmaları sağlanmalıdır.

BARINMA

Öncelikle, çocuğun refakatsiz olduğu belirtilerek, güvenli bir barınma hizmeti talep edilmelidir:

Çocuğun da görüşü alınarak, refakatsiz çocuğun uyuğundan bir ailenin yanında bakımı sağlanabilir.

Hakkında bakım tedbir kararı alınmış ise, refakatsiz çocuğun görüşü ve yüksek yararı dikkate alınarak, bir koruyucu ailenin yanına yerleştirilebilir. Eğer bu alternatiflerden yararlanılamıyorsa; çocuk, güvenli bir barınma hizmeti için Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na bağlı yatılı sosyal hizmet merkezlerine yerleştirilir. Bu merkezlerde, sağlık desteği ve psikolojik destek alınabilir, eğitime devamlılığı sağlanabilir.

EĞİTİM

Eğitime devam etme konusunda mutlaka kalınan kurum yetkililerine ya da beraber yaşanan koruyucu aileye talepte bulunulmalıdır, okula devamlılık sağlanmalıdır. Sığınma başvurularının ya da üçüncü ülkeye yerleştirilmelerin sonuçlanması zaman alacağı için Türkiye'de kalışınız uzun sürebilir. Sosyal ve sportif kurslara, etkinliklere, ücretsiz Türkçe dil kurslarına katılım sağlanabilir.

SOSYAL HİZMET MERKEZLERİNDE GÜNLÜK YAŞAM

Barınılan kuruluşta veya birimde, çocuğun da görüşü alınarak, hafta içi ve hafta sonları için okul, kurs, etüt ve sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif aktiviteleri de içerecek şekilde günlük bir yaşam programı hazırlanır.

KARDEŞLER

Ailesinden ayrı düşmüş kardeşi ya da kardeşleri olanlar, aynı şehirde ya da mümkünse aynı kurumda kalmayı talep edebilir.

ÜÇÜNCÜ ÜLKEYE YERLEŞTİRİLME

Sığınma başvurusu kabul edildiği takdirde, üçüncü ve güvenli bir ülkeye yerleştirilme için işlemler başlayacaktır. Bu işlemlerin uzunluğu değişiklik gösterebilir.

AİLE BİRLEŞİMİ

Başka bir ülkede ailesi bulunan çocuklar bunu barındığı kurumdaki yetkililere, BMMYK'ya ve Uluslararası Göç Örgütü'ne bildirmelidir. Böyle bir durumda ailenin yaşadığı ülke yetkilileriyle iletişime geçilir, aile birleşmesi için gerekli işlemler başlatılır.

GÖNÜLLÜ GERİ DÖNÜŞ

Ayrılmak zorunda kalınan ülkeye ve evine gönüllü olarak geri dönmek isteyenler bunu kurum yetkililerine ve BMMYK'ya bildirmelidir.

HİÇ KİMSE ZORLA EVLENDİRİLEMEZ...

Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne göre 18 yaş altı her insan, çocuktur. 18 yaşın altında yapılan tüm evlilikler, erken evliliklerdir. Çocukların zorla ve erken evlendirilmeleri, çocuğun istismarıdır.

Ev ya da aile içi şiddet, çocuk evlilikleri ve zorla evliliklerle ilgili vakalar, şiddet vakalarıdır.

Siz ya da çevrenizde bir çocuk ya da kadın zorla evlendirilmeye çalışılıyorsa;

Başvuru merkezleri

- ALO 155 (Polis)
- En Yakın Çocuk Polis Şubesi
- ALO 156 Jandarma Çocuk ve Kadın Kısım Amirliği
- ALO 183 Aile, Çocuk, Engelli, Kadın Sosyal Hizmet Danışma Hattı
- Adliye-Savcılık-Baro
- Okullar
- Çocuk İzlem Merkezleri (ÇİM)
- Belediyeler

- Savcılığa suç duyurusunda bulunabilir ya da hemen en yakın polis merkezine gidip şikâyetçi olabilirsiniz.
- Eğer şikâyetçi olamayacak durumda iseniz, durumunuzdan haberdar olan herhangi biri de (akraba, komşu, öğretmen gibi) sizin için yetkililere başvurabilir.
- Eğer bir okulda öğrenciyseniz, öğretmeninizden yardım isteyebilirsiniz.
- Eğer 15 yaşında ya da daha küçük iseniz savcı doğrudan tedbir kararı alır ve bu kararı Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü'ne gönderir. Bu durumda, İl Müdürlüğü, en fazla 5 gün içinde inceleme yapıp, gerekli görürse koruma kararı aldırır.
- Şikâyet etmekte geciktiyseniz, nikâh memurunun önünde “HAYIR” diyebilirsiniz. Böyle bir durumda, yasanın evlenmek için aradığı yaştan büyük olup olmamanıza bakılmaz, kimse evlenmek istemeyen birini “EVET” demeye zorlayamaz.

ŞİDDETE MARUZ KALAN ya da ŞİDDET RİSKİ ALTINDA OLAN Kişilerin Başvurabileceği yerler:

Alo **155** POLİS İMDAT

Alo **156** JANDARMA İHBAR

engelleri aşmak ve hak arama özgürlüğünün kullanımında eşitliği sağlamak üzere, avukatlık ücretini ve yargılama giderlerini karşılama olanağı bulunmayanların avukatlık hizmetlerinden yararlandırılmasıdır.

- Türk hukuk sisteminde iki türlü adli yardım vardır. Biri ceza yargılaması için diğeri de ceza yargılaması dışında kalan alanlar içindir. (Ceza yargılaması dışında kalanlar, örneğin işçi alacağı, boşanma, ret kararları, sınır dışı kararına itiraz vb.)
- Herhangi bir suçun şüphelisi veya mağduru sıfatıyla karakola çağırıldığınızda polis memuruna Barodan avukat istediğinizi söyleyebilirsiniz. İfadenizi Cumhuriyet Savcılığında veriyorsanız avukat talebinizi savcıya iletmeniz gerekmektedir. Kovuşturma aşamasında ise avukat talebinizi mahkemeye iletmeniz gerekmektedir.
- Ayrıca dava başladıktan sonra hâkimden dava ücretlerini adli yardım kapsamında Devletin karşılamasını talep edebilirsiniz.
- Adli yardımın dayanağı 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 176-181 inci maddeleri ve 30.03.2004 tarihli 25418 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmış olan Türkiye Barolar Birliği Adli Yardım Yönetmeliği'dir.

Adli yardıma nerede ve nasıl başvurulur?

- Adli yardım Baroların verdikleri ücretsiz hukuki destek servisidir. Ceza mahkemeleri dışındaki hukuk mahkemeleri ve idare mahkemelerinde görülen işler bakımından dava açmak istediğinizde talebinizi bulunduğunuz şehirdeki Baro Adli Yardım Bürosu'na yapabilirsiniz. Adli yardım talebi Baroya yazılı olarak iletilmelidir. Bazı adliyelerde baroların adli yardım odaları vardır.
- Kapalı bir alanda tutuluyorsanız ve adli yardımdan bir avukat talebiniz varsa bu talebinizi yazılı olarak kapalı tutulduğunuz yer müdürlüğüne iletirsiniz. (Örneğin Geri Gönderme Merkezi Müdürlüğü, Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü)

Adli yardıma kimler başvurabilir?

- Adli yardımdan avukatın vekâlet ücretini karşılayamayacak kişiler yararlanır. Adli yardımdan davanın iki tarafı da yani davacı da davalı da yararlanabilir.
- Baro sizden vekâlet ücretini karşılamadığınız kanıtlamanız için muhtarlıktan alınan bir fakirlik belgesi, tapudan üzerinize kayıtlı bir gayrimenkul olmadığını gösteren bir belge, SGK'dan sosyal güvenceniz olup olmadığına dair bir belge ve kimliğinizin bir fotokopisini talep edebilir.

Adli yardım aldıktan sonra bir ücret ödemek gerekir mi?

- Avukatlık hizmetleri ücretsizdir. Fakat ceza yargılamasında suçlu bulunmanız durumunda bu avukatlık ücreti Devlet tarafından sizden talep edilecektir.
- Hukuk ve idare mahkemelerindeki işler nedeniyle açılan dava neticesinde maddi bir yarar elde ederseniz (örneğin tazminat kazandıysanız) bu bedelin %5'ini Baroya ödememiz gerekir.
- Avukat ücreti haricinde başka dava masrafları da bulunmaktadır. Mahkeme sırasında bu dava masraflarının adli yardım kapsamında devletin ödemesini talep edebilirsiniz. Bu talebiniz hâkim tarafından kabul veya reddedilecektir.

Mültecilerle Dayanışma Derneği

📍 Uğur Mahallesi 848 Sokak No:16 Konak - İzmir

☎ 0 232 483 54 21 / 0 549 483 54 21 / 0 549 483 54 22

📠 0 232 483 54 21

✉ bilgi@multeci.org.tr

www.multeci.org.tr

"Bu broşür, ECHO (AB İnsani Yardım Fonu) mali katkısıyla ve DRC ile gerçekleşen ortaklık kapsamında hazırlanmıştır."

Funded by
European Union
Humanitarian Aid

İDARİ İŞLEMLER ve İDARİ KARARLAR

İDARİ İŞLEMLER – İDARİ KARARLAR

Sınır Dışı Kararı

* Sınır dışı kararı verilebilecek kişiler 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun 54. Maddesinde sayılmıştır. Bu maddeye göre;

- (b)** Terör ya da suç örgütleri üyesi, destekleyicisi olanlar
- (c)** Türkiye'deki işlemlerinde gerçek dışı bilgi ya da sahte belge kullananlar
- (ç)** Türkiye'de kaldığı süre boyunca geçimini meşru olmayan yollardan sağlayanlar
- (d)** Kamu düzeni, güvenliği ya da sağlığı açısından tehdit oluşturanlar
- (e)** Vize veya vize muafiyeti süresini on günden fazla aşanlar ya da vizesi iptal edilenler
- (f)** İkamet izni iptal edilenler
- (g)** İkamet izni süresi sona erdikten sonra kabul edilebilir gerekçesi olmadan izin süresini on günden fazla ihlal edenler
- (ğ)** Çalışma izni olmadan çalıştığı tespit edilenler
- (h)** Türkiye'ye yasal giriş ve çıkış hükümlerini ihlal edenler
- (i)** Uluslararası koruma başvurusu reddedilen, uluslararası korumadan hariçte tutulan, başvurusu kabul edilemez olarak değerlendirilen, başvurusunu geri çeken, başvurusu geri çekilmiş sayılan, uluslararası koruma statüleri sona eren veya iptal edilenlerden haklarında verilen son karardan sonra bu Kanunun diğer hükümlerine göre Türkiye'de kalma hakkı bulunmayanlar
- (j)** İkamet izni uzatma başvuruları reddedilenlerden, on gün içinde Türkiye'den çıkış yapmayanlar” hakkında sınır dışı kararı alınır.

(k) Uluslararası kurum ve kuruluşlar tarafından tanımlanan terör örgütleriyle ilişkili olduğu değerlendirilenler

* Geri göndermeme ilkesi gereği sınır dışı edilemeyecek kişiler YUKK madde 55'te Sınır Dışı Edilemeyecekler başlığı altında düzenlenmiştir:

- Sınır dışı edileceği ülkede ölüm cezasına, işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya muameleye maruz kalacağı konusunda ciddi emare bulunanlar
- Ciddi sağlık sorunları, yaş ve hamilelik durumu nedeniyle seyahat etmesi riskli görülenler
- Hayati tehlike arz eden hastalıkları için tedavisi devam etmekte iken sınır dışı edileceği ülkede tedavi imkânı bulunmayanlar
- Mağdur destek sürecinden yararlanmakta olan insan ticareti mağdurları
- Tedavileri tamamlanıncaya kadar, psikolojik, fiziksel veya cinsel şiddet mağdurları” hakkında sınır dışı kararı alınamaz.

* Sınır dışı kararına itiraz için, 15 gün içinde bulunulan ildeki 1.İdare Mahkemesi'ne dava açılabilir.

* 15 günlük süre, kararı tebliğ aldığınız günün ertesi günü birinci gün olacak şekilde başlar.

* Tebligat kişinin anladığı dilde yapılmalıdır. Anlamadığınız kararları, tutanakları imzalamayınız.

* Sınır dışı kararının iptali için açacağınız davada özel avukat tutabilir veya mali durumunuz el vermiyorsa Barodan adli yardım isteyerek davayı bir avukatla takip edebilirsiniz. Ayrıca Derneğimizi de arayarak bilgi ve danışmanlık alabilirsiniz.

* İdare Mahkemesi'ne yapmış olduğunuz başvuruyu, kararı veren İl Göç İdaresi Müdürlüğü'ne bildirmeniz gerekmektedir.

* Sınır dışı kararının iptaline yönelik açılan dava sınır dışı kararının yürütmesini kanunen

otomatik olarak durdurur. Yani dava sonuçlanana kadar sınır dışı etme işlemi uygulanamaz.

* Fakat 29 Ekim 2016'da yayınlanan KHK ile YUKK m. 54'ün 1. fıkrasının b-d ve k bentleri uyarınca verilen sınır dışı kararlarına karşı dava açılması halinde sınır dışı işlemi otomatik olarak durmayıp bu bentler bakımından alınan kararların yürütmesinin durdurulması için Anayasa Mahkemesi'nden tedbir talebi istenmelidir.

* İdare Mahkemesinin kararı kesindir. Dolayısıyla sınır dışı kararının iptali talebinin reddedilmesi halinde Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuru yapılabilir.

İdari Gözetim Kararı

- Sınır dışı etme kararı alınanlardan kaçma ve kaybolma riski bulunanlar, Türkiye'ye giriş veya çıkış kurallarını ihlal edenler, sahte ya da asılsız belge kullananlar, kabul edilebilir bir mazereti olmaksızın Türkiye'den çıkmaları için tanınan sürede çıkmayanlar, kamu düzeni, kamu güvenliği veya kamu sağlığı açısından tehdit oluşturanlar hakkında valilik tarafından idari gözetim kararı alınır.
- Haklarında idari gözetim kararı alınanlar Geri Gönderme Merkezlerinde (GGM) tutulurlar.
- GGM' deki idari gözetim süresi her seferinde 1 aylık olarak alınır.
- GGM' deki idari gözetim süresi altı ayı geçemez. Ancak bu süre, sınır dışı etme işlemlerinin yabancıнын iş birliği yapmaması veya ülkesiyle ilgili doğru bilgi ya da belgeleri vermemesi nedeniyle tamamlanamaması hâlinde, en fazla altı ay daha uzatılabilir.
- Uluslararası Koruma Başvuru Sahibi olanların idari gözetimi sadece;

- Kimlik veya vatandaşlık bilgilerinin doğruluğuyla ilgili ciddi şüphe varsa, bu bilgilerinin tespiti amacıyla
- Sınır kapılarında usulüne aykırı surette ülkeye girmekten alıkonulması amacıyla
- İdari gözetim altına alınmaması durumunda başvurusuna temel oluşturan unsurların belirlenemeyecek olması hâlinde
- Kamu düzeni veya kamu güvenliği açısından ciddi tehlike oluşturması hâllerinde gerçekleşir.

- İdari gözetim kararı sizin anladığınız bir dilde tebliğ edilmeli ve kararın bir örneği size verilmelidir.
- İdari gözetime itiraz edilebilir. Bu itirazın herhangi bir süresi yoktur.
- İdari gözetime itiraz 2. Sulh Ceza Hakimliklerine yapılır. Hakimlik, 5 gün içinde karar vermek zorundadır.
- Hakimliğin verdiği karar kesindir. Ancak idari gözetim şartları ortadan kalktıysa veya değiştiyse yeniden Sulh Ceza Hakimliği'ne başvurulabilir. Hakimliğin itirazı reddi hallerinde Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuru yapılabilir.

Uluslararası Koruma Başvurusunun Reddi Kararı

- Uluslararası koruma başvurusunun reddi kararı

a) Uluslararası koruma başvurusu reddedilirse bu ret kararına karşı itiraz etme ve dava açma hakkınız vardır.

b) Eğer başvurunuz normal prosedür kapsamında değerlendirilip reddedildiyse kararın size tebliğ edilmesinden itibaren 10 gün içinde Uluslararası Koruma Değerlendirme Komisyonu'na itiraz edebilirsiniz. Bu bir idari itirazdır; fakat bu itiraz mecbur değildir. (Dava açmanın bir ön şartı değildir). Normal prosedürde dava açma süreniz ret kararını tebliğ almanızdan itibaren 30 gündür. Yerel mahkeme kararı kesin olmayıp temyiz yolu açıktır. Temyizden de olumlu sonuç alınamaması durumunda Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuru yoluna gidilebilir.

c) Eğer başvurunuz hızlandırılmış değerlendirme kapsamında değerlendirilip reddedildiyse idari itiraz hakkınız olmayıp bu karara karşı sadece yargı yolu açıktır.

Dava açma süreniz ret kararını tebliğ almanızdan itibaren 15 gündür. Yerel mahkemenin verdiği karar kesindir, temyiz yolu kapalıdır. Ancak Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuru yolu açıktır.

d) Ret kararlarına karşı açılacak olan davalarda yetkili ve görevli mahkeme, kararı veren idarenin bulunduğu ildeki 1. İdare Mahkemesi'dir.

- Kabul edilemez başvuru kararı

a) Yaptığınız uluslararası koruma başvurusu İdare tarafından kabul edilemez başvuru olarak değerlendirilirse bu durumda kararın size tebliğ edilmesinden itibaren 15 gün içinde yargı yoluna başvurabilirsiniz. Bu kararda idari itiraz yolu kapalıdır.

b) Yetkili ve görevli mahkeme, kararı veren idarenin bulunduğu ildeki 1. İdare Mahkemesi'dir.

c) Yerel mahkemenin verdiği karar kesindir, karara itiraz edilemez. Ancak Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuru yolu açıktır.

- Uluslararası koruma başvurusunu geri çekmiş sayılma

a) İdare bazı durumlarda uluslararası koruma başvurunuzun geri çekmiş sayılmasına karar verebilir. Bu durumda başvurunuzun değerlendirilmesi durdurulur.

b) Örneğin mazeretsiz olarak üç kere üst üste mülakata gitmeme, ikamet yerine gitmeme, ikamet ilini izinsiz terk etme, mazeretsiz olarak üç kere üst üste imzaya gitmeme gibi nedenlerle başvurunuz geri çekilmiş sayılabilir.

c) Bu durumda uluslararası koruma başvurunuzun prosedürüne göre (hızlandırılmış değerlendirme veya normal prosedür) itiraz ve yargı yoluna başvurabilirsiniz.

- Valilikler, İl Göç İdareleri, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, Belediyelerin verdiği diğer kararlar da idari bir işlem olduğundan onlar da idari işlemler rejimine tabidir. Bu kararlara karşı dava yolu açıktır.
- Süreler kararı tebliğ aldığınız günün ertesi günü birinci gün olacak şekilde başlar.
- Tebligat sizin anladığınız dilde yapılmalıdır. Anlamadığınız kararları, tutanakları imzalamayınız.

- ÖNEMLİ!**: İdarenin hakkınızda vermiş olduğu tüm kararlara karşı itiraz ve yargılama süreçlerinde bir avukatın hizmetlerinden yararlanılabilir. Eğer avukatlık ücretini ödeyecek maddi imkanınız yoksa Baro'nun Adli Yardım Bürosu'ndan ücretsiz avukat talep etme hakkınız vardır.
- Ayrıca Derneğimizi de arayarak hakkınızda verilen kararlar hakkında danışmanlık hizmetlerinden yararlanabilirsiniz. Derneğimizin verdiği bu bilgilendirme hizmetleri ücretsizdir.

ADLİ YARDIM

Adli yardım nedir?

- Adli yardımın amacı, mahkemeye gitmek istediği için veya hâlihazırda mahkemede davası görüldüğü için avukata ihtiyacı olan fakat avukat ücretini ve dava masraflarını karşılama imkânı olmayan bireylerin hak arama özgürlüklerinin önündeki

Hastalar sağlık hizmetlerinden nasıl faydalanabilecekleri konusunda bilgi isteyebilirler; sağlık durumu hakkında bilgi talep edebilirler; hastane personeli ve doktoru hakkında bilgi talep edebilirler. Hasta; tabi olduğu mevzuatın öngördüğü usul ve şartlara uymak kaydı ile sağlık kurum ve kuruluşunu seçme ve seçtiği sağlık kuruluşunda verilen sağlık hizmetinden faydalanma hakkına sahiptir. Mevzuat ile belirlenmiş sevk sistemine uygun olmak şartı ile hasta sağlık kuruluşunu değiştirebilir. Hastanın kişisel bilgileri saklı tutulmalıdır. Hasta, sorumluluğu hastaya ait olmak üzere, kendisine uygulanması planlanan veya uygulanmakta olan tedaviyi reddetmek veya durdurulmasını istemek gibi haklara sahiptir.

Eğer hastanede herhangi bir kötü muamele ile karşılaştığınızı veya haklarınızın ihlal edildiğini düşünüyorsanız, hastanelerin içinde yer alan hasta hakları birimine (veya hasta iletişim birimlerine) müracaat edebilir, Sağlık Bakanlığının 184 Şikayet Hattını arayabilir veya İl Sağlık Müdürlüğüne durumu bildirebilirsiniz.

Mültecilerle Dayanışma Derneği

📍 Uğur Mahallesi 848 Sokak No:16 Konak - İzmir

☎ 0 232 483 54 21 / 0 549 483 54 21 / 0 549 483 54 22

☎ 0 232 483 54 21

✉ bilgi@multeci.org.tr

www.multeci.org.tr

"Bu broşür, ECHO (AB İnsani Yardım Fonu) mali katkısıyla ve DRC ile gerçekleşen ortaklık kapsamında hazırlanmıştır."

Funded by
European Union
Humanitarian Aid

SAĞLIK HAKKI

Sağlık hizmetlerine erişim hakkı

6458 Sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununa göre Türkiye'ye sığınmış ve uluslararası koruma başvurusunda bulunan kişilerden herhangi bir sağlık güvencesi ve ödeme gücü olmayan kişiler Genel Sağlık Sigortası (GSS) kapsamına alınır.

İl Göç İdaresi Müdürlüğüne kayıt olup, 99 ile başlayan yabancı kimlik numarası içeren “Uluslararası Koruma Başvuru Sahibi” belgesi aldıktan en fazla bir ay sonra Genel Sağlık Sigortanız (GSS'niz) Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından aktive edilir. GSS aktive edildikten sonra devletin sağlamış olduğu sağlık hizmetlerinden faydalanmaya başlanılır. GSS sadece kayıtlı olunan ildeki devlet sağlık kurumları için geçerlidir. Diğer illerdeki sağlık kurumlarının hizmetlerinden faydalanabilmek için sevk belgesi almak gerekmektedir. Özel hastanelerde almış olduğunuz sağlık hizmetlerinin ücretini diğer herkes gibi kişinin kendisi ödemesi gerekir. “Uluslararası Koruma Başvuru Sahibi” belgesi düzenlenmeden önce veya süresi bitip yenisi gelene kadar olan süreçte sadece acil sağlık hizmetlerinden ücretsiz olarak faydalanılabılır.

Eğer hastanede GSS kapsamında olmadığınız ve bu nedenle muayene olamayacağınız söylenirse Sosyal Güvenlik Kurumu İl Müdürlüğüne ve İl Göç İdaresine başvurunuz.

Türkiye’de sağlık hizmetleri

Türkiye’de basamaklı sağlık sistemi uygulanmaktadır: birinci basamak, ikinci basamak ve üçüncü basamak.

Birinci basamak sağlık kurumları aile hekimlerinin bulunduğu Aile Sağlık Merkezleri, sağlık ocakları, sağlık merkezleri, ana-çocuk sağlığı ve aile planlaması merkezi ve verem savaş dispanseri gibi sağlık merkezleridir.

Aile Sağlık Merkezlerinde (ASM) çalışan aile hekimi sizin sağlık danışmanınızdır. Aile hekiminize aile planlamasından çocuk bakımı ve aşı uygulamalarına, sağlıklı beslenmeden bulaşıcı hastalıklara kadar her konuda başvurabilirsiniz. Aile hekimi koruyucu sağlık hizmetleri (gebe, loğusa, bebek, çocuk izlemleri, aşılama hizmetleri gibi) ile birinci basamak tanı, tedavi, rehabilitasyon ve danışmanlık hizmetlerini verir.

Evde takibi zorunlu özürlü, yaşlı, yatalak ve benzeri durumdaki kişilere evde veya gezici/yerinde sağlık hizmetlerinin yürütülmesi sırasında kişiye yönelik koruyucu sağlık hizmetleri, birinci basamak tanı, tedavi rehabilitasyon ve danışmanlık hizmetlerini verir, tanı ve tedavisi yapılamayan hastaları sevk eder, sevk edilen hastaların geri bildirilen muayene, tetkik, tanı, tedavi ve yatış bilgilerini değerlendirir.

Gerektiğinde kişiyi gözlem altına alarak tetkik ve tedavisini yapar. Sağlık raporu, sevk evrakı, reçete v.s. belgeleri düzenler.

Eğer bir aile hekimine kaydınız yoksa size en yakın Aile Sağlığı Merkezine, Toplum Sağlığı Merkezine ya da İl Sağlık Müdürlüğüne bir dilekçe ile müracaat ederek bir aile hekimine kayıt yaptırılabilirsiniz. Derneğimiz bu dilekçeyi yazmanızda size yardımcı olabilir. İkâmet adresinin değiştiği durumlarda aile hekiminizi değişikliğine başvurulabilirsiniz. Adres değişikliği olmasa da dilekçe ile aile hekiminizi değiştirebilirsiniz fakat mevcut aile hekimine yazılmış olalı en az 3 ay geçmiş olması gerekir.

Aile Hekimlerinin sağladığı hizmetler ücretsizdir. Muayene, aşılama, enjeksiyon, pansuman, birinci basamakta yapılan tahlil ve film hizmetleri tamamıyla ücretsizdir. Bu işlemler için herhangi bir sosyal güvence aranmamaktadır. Yazılan reçeteler ise kişilerin sosyal güvencesinin durumuna göre ödenmektedir. Bu merkezlere giderken randevu almanıza gerek yoktur.

Aile hekimliğine gitmeden doğrudan ikinci basamak sağlık hizmetleri sunan sağlık kurumlarına da gidebilirsiniz. Ancak aile hekimine başvurduğunuz zaman herhangi bir hasta katılım payı ödemeniz gerekmezken, hastanelere başvurduğunuzda belli bir miktar hasta katılım payı ödemeniz gerekir.

İkinci basamak sağlık kurumları eğitim ve araştırma hastanesi olmayan devlet ve dal hastaneleriyken, **üçüncü basamak sağlık kurumları** ise eğitim ve araştırma hastaneleri ve Üniversite hastaneleridir.

2. ve 3. Basamak sağlık hizmeti sunan kurumlara gitmeden önce randevu almak gerekmektedir. Bu doğrudan hastaneye müracaat ederek de yapılabilir, Sağlık Bakanlığının 182 Numaralı hattını arayarak da randevu alınabilir.

2. ve 3. basamak sağlık kurumlarından aldığınız hizmetler GSS kapsamında devlet tarafından ödenirken sizin de katılım payı ödemeniz gerekmektedir. Muayene katılım payını, ilaç almaya eczaneye gittiğinizde eczanede ödemeniz istenecektir.

İlaç masrafları

İlaç masrafları da GSS tarafından karşılanmaktadır. Bunun için reçetedeği ilaçların devletin hazırlamış olduğu ilaç listesindeki ilaçlar olması gerekir. Eğer devletin hazırlamış olduğu ilaç listesindeki ilaçlar reçeteye yazılmış ise, GSS bu ilaçların ücretlerini karşılar. İlaçlarınızın GSS kapsamında ödenebilmesi için reçete verildikten en fazla 3 gün sonra eczaneden ilacı almak gerekmektedir. Bundan daha eski tarihli reçeteler sigorta kapsamına alınmaz. Doktorunuzun reçete ile verdiği ilaçları alırken ilaç ücreti devlet tarafından karşılanırken sizden yine katılım payı ödemeniz istenecektir. Bu katılım payını yine eczanede ödeyeceksiniz. Doktorunuzun yazmış olduğu ilaç devletin hazırlamış olduğu ilaç listesinde yoksa GSS bunu karşılamayacaktır ve kendinizin ödemesi istenecektir.

Tercüme

Birçok hastanede tercüman bulunmadığı için doktorlarla iletişim kurmakta sorun yaşanmaktadır. Eğer doktor kabul ederse telefon yardımı ile tercüme gerçekleştirilebilir fakat bazı doktorlar bunu kabul etmemektedir. Bu durumda kişinin yanında tercümede yardımcı olabilecek bir kişinin bulunması gerekmektedir.

Eğer tercüme edebilecek bir yakınınız yoksa Sağlık Bakanlığının tercüme hattı olan 444 47 28'i arayarak Arapça, Farsça, İngilizce veya Rusça dilleri için tercüme isteyebilirsiniz.

Hasta Hakları

Herkes maddi ve manevi bütünlüğüne korumak için sağlık hizmetlerine başvurma hakkına sahiptir ve sağlık hizmetinin verilmesinde, hastaların, ırk, dil, din ve mezhep, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç ve ekonomik ve sosyal durumlarına bakılmadan bu hizmet sağlanmalıdır. Hastalar kendi rızaları dışında bir tıbbi tedaviye maruz tutulamazlar, bu nedenle hastalar ameliyatlarda rıza formu doldurmalıdırlar.

Kabul Edilemez Başvuru Nedir?

- Eğer başvurunuz reddedilmiş veya geri çekilmiş sayılmışsa, tekrar Uluslararası Korumaya başvurduğunuzda, yeni bir gerekçe göstermezseniz,
- Eğer ailenizde kayıt sırasında başka bir yetiştirilene muvafakat verdiyseniz fakat sonradan hiçbir gerekçe göstermeden tekrar uluslararası korumaya başvurursanız,
- Eğer daha önceden mülteci olarak tanıdığınız ve hâlen bu korumadan yararlanabildiğiniz ilk iltica ülkesinden geliyorsanız veya sığınma başvurusunda bulunmadığınız fakat bulunabileceğiniz güvenli üçüncü ülkeden geliyorsanız başvurunuz kabul edilemez başvuru olarak değerlendirilecektir.
- Uluslararası koruma başvurusu ya da geçici koruma başvurusu yapmak yani Türkiye İltica Sistemi'ne kayıt olmak için **asla hiç kimseye, hiçbir kuruma ücret ödemeyin.**

Şehir Değişikliği Talebinde Nasıl Bulunabilirsiniz?

Uluslararası koruma başvuru sahibi iseniz, bulunduğunuz uydu kentten başka bir uydu kente şehir değişikliği talebinde bulunabilmeniz için; sadece birinci derece aile birleşimi, sağlık & eğitim ve çalışma izni nedeniyle kayıtlı olduğunuz ilin Göç İdaresi Müdürlüğü'ne başvuruda bulunabilirsiniz.

Sığınma başvurusu, Uluslararası koruma kaydı ve benzeri konular 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununda düzenlenmiştir.

http://www.goc.gov.tr/icerik6/11-dilde-yukk_327_328_1174_icerik adresinde kanun metni 11 farklı dilde bulunabilir.

Mültecilerle Dayanışma Derneği

📍 Uğur Mahallesi 848 Sokak No:16 Konak - İzmir

☎ 0 232 483 54 21 / 0 549 483 54 21 / 0 549 483 54 22

☎ 0 232 483 54 21

✉ bilgi@multeci.org.tr

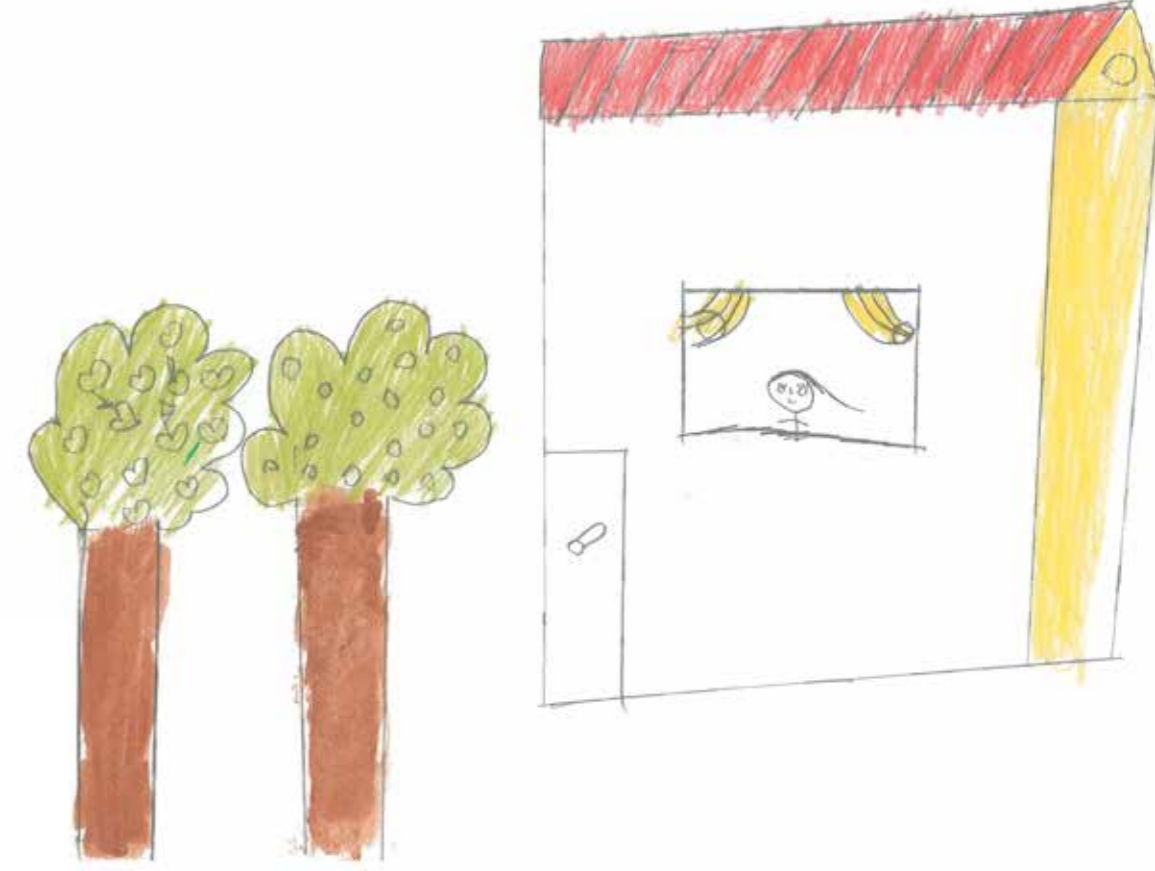
www.multeci.org.tr

"Bu broşür, ECHO (AB İnsani Yardım Fonu) mali katkısıyla ve DRC ile gerçekleşen ortaklık kapsamında hazırlanmıştır."

Funded by
European Union
Humanitarian Aid

ULUSLARARASI KORUMA BAŞVURUSU ve KAYIT

Uluslararası Koruma Başvurusu ve Kayıt

Sığınma Nedir?

Ülkelerinde meydana gelen olaylar nedeniyle;

- ırkı
- dini
- tabiiyeti
- belli bir toplumsal gruba mensubiyeti
- siyasi düşüncelerinden dolayı

zulme uğrayacağından haklı sebeplerle korktuğu için vatandaşı olduğu ülkenin dışında bulunan ve bu ülkenin korumasından yararlanamayan ya da söz konusu korku nedeniyle yararlanmak istemeyen yabancıya veya bu tür olaylar sonucu önceden yaşadığı ikamet ülkesinin dışında bulunan, oraya dönemeyen veya söz konusu korku nedeniyle dönmek istemeyen vatansız kişi Türkiye'ye geldiğinde uluslararası koruma başvurusunda bulunur.

Aynı şekilde, yukarıdaki 5 kritere uymayan fakat vatandaşı olduğu ülkeye veya ikamet ülkesine geri gönderildiği takdirde;

- Ölüm cezasına mahkûm olacak veya ölüm cezası infaz edilecek,
- İşkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya muameleye maruz kalacak,
- Uluslararası veya ülke genelindeki silahlı çatışma durumlarında, ayırım gözetmeyen şiddet hareketleri ya da şahsına yönelik ciddi tehditle karşılaşacak olması nedeniyle menşe ülkesinin veya ikamet ülkesinin korumasından yararlanamayan veya söz konusu tehdit nedeniyle yararlanmak istemeyen kişiler de Türkiye'ye geldiğinde uluslararası koruma başvurusunda bulunur.

Başvuru, bulunulan ilin Valiliğine veya İl Göç İdaresine, herhangi bir kamu kurumuna gidmeden bir jandarma, polis gibi bir kolluk kuvvetine yakalanıldığı takdirde kolluk kuvvetlerine iletilir.

Kişiler başvuru nedenlerini daha detaylı anlattıkları bir mülakattan sonra Göç İdaresi Uluslararası Koruma Başvurusunu ya kabul eder ya da reddeder. Eğer bu beş kategoriye uyuyorsanız ve Avrupa Ülkesinden geliyorsanız başvurunuz kabul edildiği takdirde size mülteci statüsü, eğer beş kategoriye uyuyorsanız ama Avrupa harici bir ülkeden geliyorsanız şartlı mülteci statüsü verilir. Sıralanan beş kategoriye uymuyor ancak belirtilen diğer sebeplerle başvuruda bulunmuşsanız ikincil koruma statüsü verilecektir.

Eğer uluslararası koruma başvurunuz reddedilirse itiraz ve iptali için mahkemeye başvurma hakkınız bulunmaktadır.

Böyle bir durumda hiç vakit kaybetmeden derneğimiz ile iletişime geçiniz.

Kayıt olmak neden önemlidir?

İl Göç İdaresi'ne yapılan kayıtlar Türkiye'de kalışınızı yasallaştırmaktadır. İl Göç İdaresine kayıt olmadığınız sürece Türkiye'de kalışınız yetkili merciler tarafından yasadışı olarak değerlendirilir bu nedenle idari gözetim altına alınma ve sınır dışı edilme riski ile karşı karşıya kalırsınız. Bu durum Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği'ne(BMMYK) kayıt olsanız da geçerlidir. BMMYK'ya yapılan kayıtlar Türkiye'de kalışınızı yasallaştırmaz.

Buna ek olarak kayıt olmadığınız sürece devletin sağladığı sağlık, eğitim ve diğer sosyal-ekonomik hak ve desteklere başvuramaz, onlardan faydalanamazsınız.

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği(BMMYK) Ne Yapar?

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK) Türkiye'de bulunan mültecilerin güvenli üçüncü ülkelere yerleştirilmesi için faaliyetler yürütmektedir. Bu nedenle BMMYK da kendi mülakatlarını gerçekleştirmektedir. Fakat üçüncü ülkeye yerleştirilmek bir hak değil, BMMYK'nın sunduğu bir hizmettir.

Bunun yanında BMMYK, çok hassas durumdaki kişilere finansal ve hukuki destek sağlayabilmektedir.

Uluslararası Koruma Başvurusu Nasıl Yapılır?

Türkiye'ye geldikten sonra makul bir süre içerisinde valiliklere uluslararası koruma başvurusunda bulunmanız gerekmektedir. Eğer makul bir süre içerisinde başvuramaz, bunun nedenlerini açıklayamaz veya açıklamanız kabul edilmezse cezai işlem uygulanabilmektedir.

Kayıtta bireysel başvuru esası geçerlidir, hiç kimse sizin adınıza başvuruda bulunamaz.

Ailesi ile gelen kişilerde, ailedeki ergin kişiler bireysel başvuruda bulunabileceği gibi ergin kişiler muvafakat verdiği sürece esas başvuru bütünü aile adına başvuruda bulunabilir.

Her ne kadar İl Göç İdaresine kayıt olmak için BMMYK belgesi şart olmasa da İl Göç İdaresi bu belgeyi talep edebilmektedir.

Kayıt ve verilen belgeler tamamen ücretsizdir, sizden hiçbir ücret talep edilmemelidir.

Yanınızda kimlik veya benzeri hiçbir belge bulunmasa da başvuruda bulunabilirsiniz.

Sığınma başvurusunda bulunduğunuz takdirde, Türkiye'ye düzensiz giriş yapmış olmanız veya düzenli giriş yapıp vize sürenizin geçmiş olmasının hiçbir cezai işlemi yoktur.

Başvurunuz sırasında size sığınma başvurunuz hakkında bazı sorular sorulacaktır. Türkiye'de kaldığınız süre boyunca haklarınızı ve yükümlülüklerinizi anlatan bir belge ve eğer belirlenmişse sığınma başvuru nedenlerinizi daha detaylıca anlatacağınız mülakatın zamanı ve yerini bildiren bir belge verilecektir. Yapılan görüşmeler ve verilen belgeler anladığınız bir dilde olmalıdır. Kayıt ve mülakatınız sırasında vereceğiniz bütün bilgi ve belgeler gizlilik esası gereği başka kişilerin göremeyeceği şekilde muhafaza edilmelidir. Verdiğiniz belgelerin aslı sizde kalırken, İl Göç İdaresi fotokopilerini alacaktır. Kayıt sırasında kamu sağlığını tehlikeye düşürecek bir sağlık sorununuz olduğu değerlendirilirse sağlık kontrolünden geçirilebilirsiniz.

Eğer özel ihtiyaç sahibiyseniz, kayıt ve diğer işlemlerde size öncelik verilecektir.

Kaydınız tamamlandıktan sonra Uydu Kent olarak belirlenen 62 ilden birine yerleştirilirsiniz.

Yükümlülükleriniz Nelerdir?

- Kayıt sırasında doğru bilgi ve eğer varsa belgeleri sunmanız gerekmektedir. Bu yükümlülüğü yerine getirmediğiniz veya kişisel verilerinizin alınması konusunda işbirliğinde bulunmadığınız takdirde başvurunuz hızlandırılmış değerlendirmeye tabi tutulabilir, geri çekilmiş sayılabilir ve sınır dışı edilebilirsiniz. Kimlik bilgilerinizin doğrulanması için İl Göç İdaresi personeli eşyalarınızı inceleyebilir.

- Kayıt olduktan sonra size verilen tarihte mülakata gitmeniz gerekmektedir. Eğer mazeretsiz olarak mülakata 3 kere üst üste gitmezseniz başvurunuz geri çekilmiş sayılacaktır.

- Kayıt esnasında tarafınıza yazılı olarak verilen yükümlülüklerde belirtildiği üzere İl Göç İdaresi size bildirim yükümlülüğü getirebilir. Bu yükümlülüğü yerine getirmek üzere İl Göç İdaresinin belirlediği tarihlerde imzaya gitmeniz gerekmektedir. İkamet bildirim yükümlülüğünüzü mazeretsiz olarak 3 kere üst üste yerine getirmediğiniz takdirde başvurunuz geri çekilmiş sayılacaktır.

- Aynı şekilde ikamet ettiğiniz ilden, İl Göç İdaresinden seyahat izni almadan çıkarsanız veya seyahat izni süresi bitiminde hala ikamet ilinize dönmezseniz başvurunuz geri çekilmiş sayılır.